

נספח א': תקציר אסטרטגיית ההסברה בנושא קסדות

נקודת המוצא : זה הכול עניין של תרבות, נורמות התנהגות

בשנת 2017 ביצעה הרשות לבטיחות בדרכים שינוי אסטרטגי: משיחה (רק) על כללים וחוקים לשיחה על נורמות התנהגות רצויות. האסטרטגיה החדשה מציבה מראה בפני החברה הישראלית ומייצרת מנגנון של אכיפה חברתית/תרבותית (חוסר נעימות מהתנהגות לא ראויה חוקית).

על החשיבות של חבישת קסדה

המעורבות של רוכבי אופניים בתאונות הפכה בשנים האחרונות לתופעה מדאיגה. הסיכוי של רוכב אופניים בישראל להיפגע בתאונת דרכים באופן חמור גבוה פי 5 משל נוסע ברכב: כ-16% מכלל נפגעי תאונות הדרכים המגיעים לבתי חולים בארץ הם רוכבי אופניים, ושיעורם הולך ועולה. למרות סכנת ההפגעות בקרב רוכבי אופניים, רק 21% מהרוכבים בדרכים עירוניות חבשו קסדה (בקרב ילדים נמצא אחוז נמוך בהשוואה למבוגרים) עובדה שמסכנת את רוכבי האופניים עוד יותר.

למה לא חובשים קסדה? בין רצון להיות מקובלים ונחשבים בחברה לבין חוסר נוחות

הסיבות לאי חבישה תלויות בגיל הרוכב:

בקרב הקהלים הצעירים

- מראה של פחדן
- מראה מכוער
- הקנטות מהסביבה (לחץ חברתי)

בקרב הקהלים הבוגרים

- לא נוח לחבוש (תחושה לא נעימה, זיעה)
- היעדר מקום אחסון
- מראה מטופש
- הורס את השיער

וכמובן שלא מפנימים בצורה מלאה את הסכנה שבאי חבישת קסדה.

קהלי יעד

המהלך השיווקי מבקש לייצר שיחה בקרב כלל קהל רוכבי האופניים (והציבור בכלל). הרצון שלנו, כמו תמיד, הוא לייצר שיח תרבותי וחברתי, כזה שיכול לגעת כמעט בכלום, כשהבחירה היא להתמקד בקהל הבוגרים (40-20).

קבוצה זו הם בוגרים עצמאיים, שחלקם גם הורים לילדים שמשחקים כאן תפקיד כפול: גם כאינדיבידואלים שרוכבים באופניים (חשמליים או לא) וגם כהורים שאמורים לחנך את הילדים שלהם להתנהגות בטוחה

מטרות הקמפיין:

1. ראשי - לייצר דה לגיטימציה לתופעת הרכיבה ללא קסדה ולזהות אותה עם התנהגות לא אחראית/שלילית
2. משני – ללמד על הסכנה שבאי חבישת קסדה

הבעיה המרכזית: אף אחד לא רוצה להיראות מגוחך עם קסדה

אנחנו משקיעים המון זמן בכדי להראות אטרקטיביים ולהתנהג בצורה אטרקטיבית. אף אחד לא רוצה להיתפס פחדן, מוזר להיראות מגוחך. כולנו רוצים להיות מקובלים ולא להיות יוצאים מהכלל.

לקסדה, ברמה הרציונאלית, יש תפקיד חשוב. הבעיה היא שברמה הרגשית היא גורמת לנו להרגיש לא נעים מכל כך הרבה סיבות: היא הורסת לנו את המראה, היא הורסת לנו את השיער, היא גורמת לנו להראות מוזרים והיא גם גורמת לנו להרגיש פחדנים או לא בטוחים בעצמנו. למה? **כי כשאתה המיעוט שחובש קסדה וכל השאר לא...אתה לא יוצא טוב.**

האתגר התקשורתי

ליצור אישיות חזקה לחובשי הקסדה.

זה הכול עניין של אישיות. רוכבי אופניים שבטוחים בעצמם מבינים שהדברים החשובים לפני הכול הם ביטחון והחיים שלנו, ולכן הם לא מושפעים "מאיך הסביבה תראה אותם ומה יגידו עליהם". האתגר בקמפיין ליצור זהות מובילה לאותם אנשים שחובשים קסדה. אנשים עם אישיות חזקה שלא מתרגשים ממה שחושבים עליהם, ובטח לא מוכנים להרוג את עצמם בשביל להיות כמו כולם. בכך, גם לשקף את הצד השני של המשוואה: האנשים שלא חובשים קסדה הם אנשים חלשים שמוכנים לסכן את החיים שלהם.

התובנה

ילדים, בשונה מבוגרים לכאורה, מושפעים יותר מלחץ חברתי

להתבגר זה לעשות מה שטוב לך ובטוח עבורך, על פני שיקולים של מראה או נוחות מידית. במה לכאורה, שונים ילדים ממבוגרים? בעוצמת ההשפעה שיש לסביבה עליהם. נהוג לחשוב כי ניתן "לדרדר" ילדים ביתר קלות למעשים לא מוסריים כי הם ילדים והם לא תמיד יודעים להבחין בין רע לטוב, בין מה שלא מוסרי ובין מה שמוסרי. בוגרים אמורים לדעת טוב יותר את ההבדל ואמור להיות להם את הכוח להתמודד עם השפעה רעה ועם לחצים סביבתיים "ילדותיים". לבוגרים בשונה ממבוגרים אמורה להיות את העוצמה הפנימית לחזור אל הסביבה ולהגיד לא!

הקונספט

הגיע הזמן להתבגר, כי זו טעות להיהרג רק בשביל להרגיש מקובלים ונחשבים בחברה. אל תאבד את הראש בגלל האופן שבו החברה מסתכלת עליך.

נכון קסדה זה לא נוח, זה נראה קצת מוזר וזה הורס את הצורה שבה השיער מסודר. אבל למזלנו אנחנו לא יוצרים חסרי ביטחון ומפוחדים. אנחנו אנשים בוגרים עם אישיות חזקה. אנחנו אנשים שכבר לא נכנעים ללחץ

חברתי, להערות ילדותיות או לאסטטיקה של השיער. אנחנו לא נסכן את החיים שלנו רק בגלל מה שחושבים עלינו.

מה אנחנו מבקשים?

- פתרון קריאטיבי הכולל: תשדיר רדיו ומודעה בעיתונות שיגבירו מודעות לחשיבות חבישת קסדה בקרב המגזר החרדי.

חובת חבישת קסדה על פי חוק (נכון למרץ 2018)

רכיבה מחוץ לעיר			רכיבה בעיר			
גיל +18	גיל 16-18	עד גיל 16	גיל +18	גיל 18-16	עד גיל 16	
✓	✓	✓	אין חובה	✓	✓	אופניים
✓	✓	אסור לרכוב	אין חובה	✓	אסור לרכוב	אופניים חשמליים
✓	✓	✓	✓	✓	✓	רכיבה ספורטיבית באופניים
✓	✓	אסור לרכוב	✓	✓	אסור לרכוב	רכיבה ספורטיבית באופניים חשמליים
✓	✓	אסור לרכוב	✓	✓	אסור לרכוב	קורקינט חשמלי (גלגינוע) (הספק עד 250 וואט, ו/או מהירותו המירבית עד 25 קמ"ש ו/או משקלו העצמי עד 30 ק"ג)